

Government of Karnataka

Karnataka Secondary Education Examination Board

Question Paper

ANSWER KEY

A

CCE RF/RR/ PF/PR

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD,
MALLESHWARAM, BENGALURU – 560 003

ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2025 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ - 1

MARCH/APRIL 2025 EXAMINATION - 1

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

MODEL ANSWERS

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **16-S** CODE NO. : **16-S**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथमभाषा — संस्कृतम्

(ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ)

(Regular Fresh / Regular Repeater / Private Fresh / Private Repeater)

ದಿನಾಂಕ : 21. 03. 2025] [ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

Date : 21. 03. 2025] [Max. Marks : 100

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
I.	अधोलिखितेभ्यः प्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु समुचितं विकल्पं चित्वा क्रमाक्षरेण सह लिखत ।	6 × 1 = 6
1.	'तनयः' अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति । (A) विनयः (B) सन्तोषः (C) सुतः (D) वृक्षः **उत्तरम् :** (C) सुतः	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
2.	'सफलम्' अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति । (A) सुफलम् (B) विफलम् (C) भूरिफलम् (D) फलम् **उत्तरम् :** (B) विफलम्	1
3.	'राजकुमारः' अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति । (A) राज्ञी (B) राणी (C) राजी (D) राजकुमारी **उत्तरम् :** (D) राजकुमारी	1
4.	'भविष्यति' अत्र एषः लकारः वर्तते । (A) लृट् लकारः (B) लङ् लकारः (C) लिट् लकारः (D) लोट् लकारः **उत्तरम् :** (A) लृट् लकारः	1
5.	'आत्मानम्' अत्र एषा विभक्तिः वर्तते । (A) सप्तमीविभक्तिः (B) द्वितीयाविभक्तिः (C) पञ्चमीविभक्तिः (D) प्रथमाविभक्तिः **उत्तरम् :** (B) द्वितीयाविभक्तिः	1
6.	धर्मः <u>नरस्य</u> वृत्तं जानाति । अत्र रेखाङ्कितपदस्य समुचितं प्रश्नवाचकपदम् इदं भवति । (A) कति (B) कथम् (C) कस्य (D) कुत्र **उत्तरम् :** (C) कस्य	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
II.	**चतुर्थं पदं लिखत ।**	**4 × 1 = 4**
7.	कीर्तिकायः — शिवाजिप्रभुः :: अभयदायिनी — ..... ।	
	उत्तरम् : चन्नम्मा	1
8.	शचीपतिः — इन्द्रः :: अञ्जनापतिः — ..... ।	
	उत्तरम् : केसरी	1
9.	अर्जुनः — धीरोदात्तः :: दुर्योधनः — ..... ।	
	उत्तरम् : धीरोद्धतः	1
10.	गणपतिः — मुनिः :: रमणः — ..... ।	
	उत्तरम् : महर्षिः	1
III.	**एकवाक्येन उत्तरं लिखत ।**	**7 × 1 = 7**
11.	इन्द्रः कस्य तपोवनं वव्राज ?	
	उत्तरम् : इन्द्रः दधीचेः तपोवनं वव्राज ।	1
12.	सर्वेऽपि जीवराशिः कस्मात् बलं प्राप्नोति ?	
	उत्तरम् : सर्वेऽपि जीवराशिः सूर्यात् बलं प्राप्नोति ?	1
13.	पुरुषेण यत्नैः कः साध्यः ?	
	उत्तरम् : पुरुषेण यत्नैः धर्मः साध्यः ।	1
14.	काः समुद्रे अस्तं गच्छन्ति ?	
	उत्तरम् : नद्यः समुद्रे अस्तं गच्छन्ति ।	1
15.	लोकः केन ग्रथितः ?	
	उत्तरम् : लोकः स्वकर्मसूत्रेण ग्रथितः ।	1
16.	आहारार्थं किं कुर्यात् ?	
	उत्तरम् : आहारार्थं अनिन्द्यकर्म कुर्यात् ।	1
17.	रमणमहर्षेः कस्मिन् विषये अनास्था आसीत् ?	
	उत्तरम् : रमणमहर्षेः बाह्यविषयेषु अनास्था आसीत् ।	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
IV.	**द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।**	**4 × 2 = 8**
18.	पादपजातयः काः ? तासां जन्म कथं भवति ? **उत्तरम् :** वनस्पतिः, द्रुमः, लता, गुल्मः इति पादपजातयः भवन्ति । तासां जन्म त्रिधा । काश्चन बीजात्, काश्चन काण्डात्, काश्चन कन्दात् जन्म प्राप्नुवन्ति ।	2
19.	सुमन्त्रप्रमुखाः दशरथाय किं व्यजिज्ञपन् ? **उत्तरम् :** ''यथा चकोरः चन्द्रमेव आश्रयति न तु चन्द्रजनकं क्षीरसागरं तथा प्रजाजनोऽपि श्रीराममेव आश्रयति न तु तज्जनकं त्वाम् इति सुमन्त्रप्रमुखाः दशरथाय व्यजिज्ञपन् ।	2
20.	भीष्मेण दैवपुरुषकारयोः विषये किमुक्तम् ? **अथवा** आतोद्यं कति विधम् ? तानि कानि ? **उत्तरम् :** यथा क्षेत्रं विना स्थापितं बीजं निष्फलं भवति तथा दैवं विना केवलेन मानवप्रयत्नेन न फलति । पुरुषप्रयत्नः, अनुकूलकरः विधिः च द्वावपि आवश्यकौ इति भीष्मेण उक्तम् । **अथवा** आतोद्यं चतुर्विधम् । तानि ततम्, अवनद्धम्, घनम्, सुषिरम् इति ।	2
21.	भगवतः दर्शनेन पुलकितः ध्रुवः किम् अकरोत् ? सन्तुष्टः भगवान् विष्णुः किम् अकरोत् ? **उत्तरम् :** भगवतः दर्शनेन पुलकितः ध्रुवः बदुधा अस्तौत् । सन्तुष्टः भगवान् विष्णुः ध्रुवपदम् अयच्छत् ।	2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
V.	**सूचनानुसारम् उत्तरं लिखत ।**	**4 × 2 = 8**
22.	सन्धिं विभज्य नाम लिखत ।	1 × 2 = 2
	a) मुनिरिति ।	
	b) यस्योभयम् ।	
	उत्तरम् :	
	a) मुनिः + इति → विसर्गसन्धिः ।	1
	b) यस्य + उभयम् → गुणसन्धिः ।	1
23.	विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत ।	1 × 2 = 2
	a) यथाशक्ति ।	
	b) विषकण्ठः ।	
	अथवा	
	समासं कृत्वा समासनाम लिखत ।	
	a) फाले चन्द्रः यस्य सः =	
	b) दिनं दिनं प्रति =	
	उत्तरम् :	
	a) शक्तिम् अनतिक्रम्य – अव्ययीभावसमासः ।	1
	b) विषं कण्ठे यस्य सः – बहुव्रीहिसमासः ।	1
	अथवा	
	a) फालचन्द्रः – बहुव्रीहिसमासः ।	1
	b) प्रतिदिनम् – अव्ययीभावसमासः ।	1
24.	वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत ।	1 × 2 = 2
	a) रामः श्लोकार्थं ज्ञातवान् ।	
	b) बालकेन पाठः पठनीयः ।	
	उत्तरम् :	
	a) ज्ञातवान् – क्तवतु–प्रत्ययः ।	1
	b) पठनीयः – अनीयर्–प्रत्ययः ।	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
25.	प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत ।	1 × 2 = 2
	a) बालकाः क्रीडन्ति ।	
	b) त्वया किं खाद्यते ।	
	उत्तरम् :	
	a) बालकैः क्रीड्यते ।	1
	b) त्वं किं खादसि ।	1
VI.	**संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत ।**	**1 × 2 = 2**
26.	ಜನರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದಸರಾ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಭಕ್ತರು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.	
	People celebrate Dussehra festival every year. Then devotees go to temple.	
	उत्तरम् :	
	जनाः प्रतिवर्षं दसरा उत्सवम् आचरन्ति । तदा भक्ताः देवालयं गच्छन्ति ।	2
VII.	**कर्नाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत ।**	**1 × 2 = 2**
27.	नगरे सुन्दरम् उपवनम् अस्ति । तत्र प्रातः तथा सायङ्काले नगरवासिनः विहरन्ति ।	
	उत्तरम् :	
	ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಉಪವನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಗರವಾಸಿಗಳು ವಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆ.	2
VIII.	**यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत ।**	**4 × 3 = 12**
28.	सः महर्षिः धर्मात्मा उदारश्च ।	
	कः पाठः ? कः अवदत् ? धर्मात्मा कः ?	
	उत्तरम् :	
	'त्यागधनः' इति पाठः ।	
	ब्रह्मदेवः अवदत् ।	1
	धर्मात्मा दधीचिः ।	1
		1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
29.	संस्कृतेनैव संस्कृतिरपि सुरक्षिता ।	
	कः पाठः ? कः अवदत् ? केन संस्कृतिः सुरक्षिता ?	
	उत्तरम् :	
	''ज्ञानदीपः'' इति पाठः ।	
	डा० सत्यव्रतशास्त्री महोदयः अवदत् ।	1
	संस्कृतेन संस्कृतिः सुरक्षिता ।	1
		1
30.	शरणागतरक्षणं धर्मः इति अस्माकं श्रद्धा ।	
	कः पाठः ? का अवदत् ? शरणागतः कः ?	
	अथवा	
	मया भोजो रक्षितः ।	
	कः पाठः ? कः वदति ? कं वदति ?	
	उत्तरम् :	
	'अभयदायिनी' इति पाठः ।	
	चन्नम्मा अवदत् ।	1
	शरणागतः राजारामः ।	1
		1
	अथवा	
	'विवेकोदयः' इति पाठः ।	
	वत्सराजः वदति ।	
	बुद्धिसागरं वदति ।	
31.	अहमस्य प्रदास्यामि परमं वरमद्भुतम् ।	
	कः पाठः ? कः वरं ददाति ? कस्मै वरं ददाति ?	
	उत्तरम् :	
	'मारुतेः महिमा' इति पाठः ।	
	इन्द्रः वरं ददाति ।	1
	हनुमते वरं ददाति ।	1
		1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
IX.	**कवेः देश–काल–कृतीनां विषये त्रिचतुरैः वाक्यैः उत्तरं लिखत ।**	**2 × 3 = 6**
32.	भासः ।	
	उत्तरम् :	
	कविः : भासः ।	
	देशः : दक्षिणभारतम् ।	
	कालः : क्रि० पू० पञ्चमं शतकम् ।	1
	कृतयः : स्वप्नवासवदत्तम्, कर्णभारम्, प्रतिमानाटकम्, दूतघटोत्कचम् इत्यादीनि ।	1 1
33.	वेदव्यासः ।	
	उत्तरम् :	
	कविः : वेदव्यासः ।	1
	देशः : यमुना नदी द्वीपः ।	1
	कालः : द्वापरयुगम् ।	1
	कृतयः : महाभारतम्, ब्रह्मसूत्राणि, अष्टादशपुराणानि ।	
X.	**पद्यपाठस्य नाम उल्लिख्य तात्पर्यं पञ्चषैः वाक्यैः कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।**	**3 × 3 = 9**
34.	यस्तु सर्वाणि भूतानि आत्मन्येवानुपश्यति । सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न विजुगुप्सते ।।	
	उत्तरम् :	
	ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'उपनिषद्वचनम्' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.	1
	ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಯಾರು ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೆಯೋ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂತವನು ಜಿಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.	2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
35.	चित्तशान्तिदायिनी विरक्तिबुद्धिवर्धिनी भेदभावनाशिनी जनेषु चैक्यकारिणी । दुःखशोकहारिणी भवाम्बुधेश्च तारिणी भारतीयभावना विवृद्धिमेतु भारते ।। **उत्तरम् :** ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'भारतीयभावना' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. *ತಾತ್ಪರ್ಯ :* ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ನೀಡುವ, ವೈರಾಗ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಭೇದ-ಭಾವ ನಾಶ ಮಾಡುವ, ಜನರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ, ದುಃಖ ನಿವಾರಿಸುವ ಸಂಸಾರಿಕ ಬಂಧನಗಳ ಸಾಗರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಭಾರತೀಯ ಭಾವನೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ.	3
36.	शालिशूकनिभाभासं प्रासूतेमं तदाञ्जना । फलान्याहर्तुकामा वै निष्क्रान्ता गहने वरा ।। **अथवा** शृङ्गारहास्यकरुणाः रौद्रवीरभयानकाः । बीभत्साद्भुतशान्ताश्च नव नाट्ये रसाः स्मृताः ।। **उत्तरम् :** ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'मारुतेः महिमा' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. *ತಾತ್ಪರ್ಯ :* ಭತ್ತದ ಅಗ್ರಭಾಗದಂತೆ ಪಿಂಗಲವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುವ ಉತ್ತಮನಾದ ಮಗನನ್ನು ವಾಯುದೇವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪಡೆದಳು. ನಂತರ ಅಂಜನಾದೇವಿಯು ಹಣ್ಣನ್ನು ತರಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದಳು. ***ಅಥವಾ***	1 2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು 'नाट्यांशाः' ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಶೃಂಗಾರ, ಹಾಸ್ಯ, ಕರುಣ, ರೌದ್ರ, ವೀರ, ಭಯಾನಕ, ಬೀಭತ್ಸ, ಅದ್ಭುತ ಮತ್ತು ಶಾಂತ ಎಂಬ ಒಂಬತ್ತು ರಸಗಳು. ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ.	
XI.	**वाक्ये विद्यमानम् अलङ्कारं सलक्षणं समन्वयत ।**	**1 × 3 = 3**
37.	श्रीरामः समुद्रः इव गम्भीरः । **अथवा** माघे मेघे गतं वयः । **उत्तरम् :** अलङ्कारस्य नाम : उपमा । लक्षणम् : उपमा यत्र सादृश्यलक्ष्मीः उल्लसति द्वयोः । समन्वयः : उपमेयम् = श्रीरामः । उपमानम् = समुद्रः । साधारणधर्मः = गाम्भीर्यम् । उपमावाचकः = इव । अतः उपमालङ्कारः भवति । **अथवा** अलङ्कारस्य नाम : श्लेषः । लक्षणम् : अनेकार्थशब्दविन्यासः श्लेषः । समन्वयः : अत्र माघमासे मेघमध्ये पक्षी गतः । इति एकार्थः । तथा माघकाव्यम् मेघदूतकाव्यस्य च पठने आयुः एव गतम् इति अर्थः ।	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XII.	**प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत ।**	**1 × 3 = 3**
38.	पुराणमित्येव न साधु सर्वम् ।	
	उत्तरम् :	
		3
	छन्दोनाम – उपेन्द्रवज्रा ।	
	अक्षराणि – एकादश ।	
	गणाः – ज – त – ज – गुरु – गुरु ।	
XIII.	**पद्यं पूरयत ।**	**1 × 4 = 4**
39.	क्षारं	
	.....	
	.....	
	..... समुद्गिरन्ति ।।	
	उत्तरम् :	
	क्षारं जलं वारिमुचः पिबन्ति	
	तदेव कृत्वा मधुरं वमन्ति ।	
	सन्तस्तथा दुर्जनदुर्वचांसि	
	पीत्वा च सुक्तितानि समुद्गिरन्ति ।।	4
XIV.	**दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया, संस्कृतभाषया, आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।**	**3 × 4 = 12**
40.	किमर्थं मुञ्जः भोजं मारयितुं प्रयतते ?	
	उत्तरम् :	
	★ ಧಾರಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುಲ ಎಂಬ ರಾಜನಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೋಜನೆಂಬ ಪುತ್ರನ ಜನನ.	
	★ ಭೋಜಕುಮಾರನಿಗೆ 5 ವರ್ಷವಾದಾಗ ಅವನ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅನುಜ ಮುಂಜನಿಗೆ ನೀಡುವನು.	4

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	★ ಸಿಂಧುಲನ ಮರಣದ ನಂತರ ಭೋಜನನ್ನು ಗುರುಕುಲಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನ ಜಾತಕವನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಂದ ಭೋಜನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ. ★ 55 ವರ್ಷ 7 ತಿಂಗಳು 3 ದಿನಗಳು ಭೋಜ ದಕ್ಷಿಣ ಪಥವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾನೆಂಬ ವಿಷಯ ಅರಿತ ಮುಂಜನಿಂದ ಅವನ ವಧೆಗೆ ಉಪಾಯ. ★ ಸಾಮಂತ ರಾಜ ವತ್ಸರಾಜನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ವಧೆಗೆ ಆದೇಶ. ★ ರಾಜ್ಯದ ದುರಾಸೆಗೆ ಮಗನಾದ ಭೋಜನ ಹತ್ಯೆಗೆ ನಿರ್ಧಾರ.	
41.	पाठ्यभागे निरूपितान् नाट्यांशान् सङ्गृह्य लिखत । **अथवा** भीष्मयुधिष्ठिरयोः संवादं पद्यानुगुणं सङ्गृह्य लिखत । **उत्तरम् :** ★ ಭರತ ಮುನಿಯಿಂದ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ರಚನೆ. ★ ಶೃಂಗಾರಾದಿ ನವರಸಗಳ ವರ್ಣನೆ. ★ ರತಿ, ಹಾಸ, ಶೋಕ, ಕ್ರೋಧ, ಉತ್ಸಾಹ, ಭಯ, ಜಿಗುಪ್ಸಾ, ವಿಸ್ಮಯ ಹಾಗೂ ಶಮಗಳೆಂಬ ಸ್ಥಾಯೀಭಾವಗಳು. ★ ಆಂಗಿಕ, ವಾಚಿಕ, ಆಹಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಎಂಬ ಅಭಿನಯಗಳು ★ ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು ★ ತತಂ, ಅವನದ್ಧಂ, ಘನ ಹಾಗೂ ಸುಷಿರ ಎಂಬ ವಾದ್ಯ ವಿಶೇಷಗಳು. ★ ತಂತಿ ವಾದ್ಯ ತತ, ಚರ್ಮವಾದ್ಯ ಅವನದ್ಧ, ತಾಳವಾದ್ಯ ಘನ, ಕೊಳಲು ವಾದ್ಯ ಸುಷಿರ. ***ಅಥವಾ***	4

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	★ ಧೀರೋದಾತ್ತ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ನಾಯಕರು ★ ನೃಪ ಪತ್ನಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಯಕಿಯರ ವರ್ಣನೆ ಅಥವಾ ಭೀಷ್ಮ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಂವಾದ. ★ ಶರಮಂಚದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಉಪದೇಶ. ★ ದೈವಬಲ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ. ★ ಶುಭಕರ್ಮ, ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ ವಿವೇಚನೆ. ★ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಾರ್ಗಗಳು. ★ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ, ಅಹಂಕಾರ ತ್ಯಾಗ. ★ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಲಕ್ಷಣ ★ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತಿ. ★ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನದ ಉಪದೇಶ.	
42.	अमरनाथगुहा विषये का पुराणकथा अस्ति ? **उत्तरम् :** ★ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮರನಾಥ ಗುಹೆ ಒಂದು. ★ ಶಿವನಿಂದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಅಮರತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ. ★ ಕಥೆ ಕೇಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ನಿದ್ರೆಗೊಳಗಾದಳು. ★ ಶಿವನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಎರಡು ಪಾರಿವಾಳಗಳ ಆಗಮನ. ★ ಪಾರಿವಾಳಗಳಿಂದ ಅಮರತ್ವ ಕಥಾಶ್ರವಣದಿಂದ ಅಮರತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.	4

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	★ ವಿಷಯ ಅರಿತ ಶಿವನಿಂದ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾರಿವಾಳಗಳ ದಹಿಸಲು ನಿರ್ಧಾರ.	
	★ ಭಯಗೊಡ ಪಾರಿವಾಳಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	
	★ ಶಿವನ ಅಭಯ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಮದಿಂದ ರೂಪವಾಗಿದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಅನುಗ್ರಹ.	
XV.	**अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत ।**	**1 × 4 = 4 (2 + 2)**
43.	इन्दुः रात्रौ उदेति । इन्दोः प्रकाशः चन्द्रिका । सा शीतला आह्लादकरी च वर्तते । सूर्यस्य प्रकाशः स्वकीयः । चन्द्रस्य प्रकाशः परकीयः । अयं सूर्यात् प्रकाशं लभते । अतः शीतलः । चन्द्रः भूमिं परितः प्रदक्षिणं करोति । एकेन मासेन एतत्पूर्णं भवति । पूर्णिमायां चन्द्रस्य बिम्बं पूर्णतया दृश्यते । ततः दिने दिने क्षीयते विधुः । तदा कृष्णपक्षः भवति । चन्द्रस्य षोडशकलाः सन्ति । तस्य कलामेकां ईश्वरः वहति । अतः सः चन्द्रशेखरः इति प्रसिद्धः ।	
	प्रश्नाः —	
	i) इन्दुः कदा उदेति ?	
	ii) कस्य प्रकाशः स्वकीयः ?	
	iii) चन्द्रस्य बिम्बं कदा पूर्णं भवति ?	
	iv) ईश्वरः कां वहति ?	
	उत्तरम् :	
	i) इन्दुः रात्रौ उदेति ।	1
	ii) सूर्यस्य प्रकाशः स्वकीयः ।	1
	iii) चन्द्रस्य बिम्बं पूर्णिमायां पूर्णं भवति ।	1
	iv) ईश्वरः चन्द्रस्य कलामेकां वहति ।	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
XVI.	**पत्रं लिखत ।**	**1 × 5 = 5**
44.	उत्तरकन्नडमण्डलस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः छात्रः/छात्रा इति मत्वा अग्रजस्य विवाहोत्सवनिमित्तं दिनद्वयं विरामं सम्प्रार्थ्य कक्ष्याध्यापकं प्रति विरामपत्रं लिखत ।	
	अथवा	
	भवतः/भवत्याः अध्ययनविषये पितरं प्रति पत्रं लिखत ।	
	उत्तरम् :	
	विरामपत्रम्	
	★ सकाशात् –	1
	★ सविधे –	1
	★ विषयः विवरणञ्च –	2
	★ समापनम् –	1
	अथवा	
	पितरं / मातरं प्रति पत्रम्	
	★ उपक्रमः सम्बोधनं च –	1
	★ विषयविवरणम् –	2
	★ समापनम् –	1
	★ पत्रसङ्केतः –	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क: विभजनम्
XVII.	**दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत ।**	**1 × 5 = 5**
45.	परिसरसंरक्षणम् ।	
	अथवा	
	दूरदर्शनम् ।	
	उत्तरम् :	
	i) पीठिका ।	1
	ii) विषयनिरुपणम् ।	3
	iii) उपसंहारः ।	1

AglaSem Earn While You Learn Program!

Share your recent question papers with us and get paid!
अपने हाल के प्रश्न पत्र हमें भेजें और कमाएँ!

To participate, email us with the following details:
भाग लेने के लिए हमें निम्न विवरण के साथ ईमेल करें:

- Your Name
- Your Class
- Your Board
- Details of the Question Papers you have
  आपके पास उपलब्ध प्रश्न पत्रों का विवरण

Our team will reach out to you with the next steps.
हमारी टीम आगे की प्रक्रिया के लिए आपसे संपर्क करेगी।

Email: **support@aglasem.com**

Study Materials

aglasem.com

Model Papers

Sample Papers

Half Yearly Sample Papers

Important Resources

Periodic Table

Writing Skills / Formats

Maps of India / World

Notes

- [ ] Class 6 Notes
- [ ] Class 7 Notes
- [ ] Class 8 Notes
- [ ] Class 9 Notes
- [ ] Class 10 Notes
- [ ] Class 11 Notes
- [ ] Class 12 Notes

Books and Solutions

NCERT Books

NCERT Book Solutions

HC Verma Chapter Wise Solutions

RD Sharma Solutions

CGBSE Solutions